

TALE

5. januar 2011

J.nr. 20100081695

TMI/TID/SAKA

Beskæftigelsesministerens besvarelse af samrådspørgsmål AE, AF og AG i Folketingets Arbejdsmarkedsudvalg den 12. januar 2011

Spørgsmål AE

Ministeren bedes redegøre for, hvor mange arbejdsmiljøcertificerede virksomheder der i perioden 2006-2009 har fået henholdsvis:

- forbud mod at fortsætte arbejdet, hvis der er overhængende og betydelig fare for medarbejdernes eller andres sikkerhed og sundhed.
- strakspåbud,
- påbud med frist
- afgørelse uden påbud
- undersøgelsespåbud om at foretage undersøgelser, udtage prøver eller gennemføre besigtigelser for at konstatere, om arbejdsforholdene er forsvarlige (§21-påbud)
- afgørelser om psykisk arbejdsmiljø
- rådgivningspåbud ved komplekse og alvorlige overtrædelser,
- rådgivningspåbud ved mange overtrædelser
- rådgivningspåbud ved gentagne overtrædelser.
- påbud om at bruge en arbejdsmiljørådgiver til at undersøge det psykiske arbejdsmiljø.
- Politianmeldelse

Spørgsmål AF

Ministeren bedes redegøre for retningslinjerne for arbejdsmiljøcertificerende virksomheders audit m.v. over for arbejdsmiljøcertificerede virksomheder i de tilfælde, hvor Arbejdstilsynet har truffet afgørelse om forbud, påbud og/eller politianmeldelse mod de pågældende virksomheder, herunder specielt redegøre for, i hvilke tilfælde der bør ske fratagelse af arbejdsmiljøcertifikat. Ministeren bedes i den for-

bindelse oplyse, hvor mange gange arbejdsmiljøcertifikatet er blevet frataget en virksomhed i forbindelse med den arbejdsmiljøcertificerende virksomheds opfølgning på, at Arbejdstilsynet har truffet afgørelse om forbud, påbud og/eller politianmeldelse mod virksomheden i perioden 2006-2009.

Spørgsmål AG

Ministeren bedes redegøre for, om ministeren finder grundlag for at overveje at pålægge arbejdsmiljøcertificerede virksomheder, der gentagne gange har fået påbud for overtrædelser af arbejdsmiljøloven og eventuelt er blevet politianmeldt i den anledning, en recertificering, såfremt den arbejdsmiljøcertificerende virksomhed ikke finder anledning til fratagelse af certificeringen.

Svar:

Inden jeg besvarer de konkrete spørgsmål, vil jeg gerne komme med tre generelle bemærkninger om certificeringssystemet.

For det første vil jeg gerne slå fast, at et arbejdsmiljøcertifikat aldrig kan være en garanti for, at der ikke opstår problemer på en virksomhed. Et certifikat kan derimod sikre, at certificerede virksomheder har nogle gode redskaber til at arbejde målrettet med deres arbejdsmiljø.

For det andet kræver det en stor indsats fra en virksomhed at blive arbejdsmiljøcertificeret og at leve op til de løbende krav. Udover at overholde arbejdsmiljøloven, som alle virksomheder jo skal, skal en certificeret virksomhed fx også have en arbejdsmiljøpolitik og et ledelsessystem, der understøtter og dokumenterer virksomhedens arbejdsmiljøindsats.

For det tredje er der en god kontrol med ordningen. Virksomhederne kontrolleres af certificeringsorganer, som igen kontrolleres af akkrediterende organer, typisk DANAK.

Jeg har tillid til, at både certificeringsorganerne og akkrediteringsorganerne løfter deres opgaver på betryggende vis.

Samlet set er det derfor min vurdering, at de nuværende krav til arbejdsmiljøcertificerede virksomheder giver en tilstrækkelig sikkerhed for, at de certificerede virksomheder arbejder seriøst med deres arbejdsmiljø.

Når det så er sagt, vil jeg besvare de tre samrådsspørgsmål.

Udvalget har bedt mig redegøre for, hvor mange arbejdsmiljøcertificerede virksomheder, der har fået forskellige typer afgørelser fra Arbejdstilsynet i perioden 2006-2009. De ønskede oplysninger fremgår af det omdelte notat. Hvis der er ønske om det, vil jeg gerne læse det op.

Disse tal skal ses i sammenhæng med, at der er ca. 2.800 virksomheder, som har et anerkendt arbejdsmiljøcertifikat, dvs. et certifikat, der giver en kronesmiley på Arbejdstilsynets hjemmeside og dermed fritagelse for Arbejdstilsynets tilsyn.

Udvalget har desuden bedt mig redegøre for retningslinjerne for certificeringsorganernes audit af de certificerede virksomheder samt oplyse, hvor mange virksomheder, der har fået frataget deres certifikat.

Som nævnt indledningsvis er det ikke nogen let sag at få et arbejdsmiljøcertifikat.

Der er en lang række krav, der skal være opfyldt for at en virksomhed kan få og fastholde et arbejdsmiljøcertifikat.

Virksomheden skal have og følge et ledelsessystem. Ledelsessystemet skal sikre, at virksomheden lever op til diverse krav og regler på arbejdsmiljøområdet.

Det handler ikke bare om papir. Virksomhedens arbejdsmiljø skal selvfølgelig være i orden, herunder det psykiske arbejdsmiljø, hvor virksomheden skal dokumentere, at der ikke er væsentlige problemer. Men også de formelle krav om fx APV og organiseringen af arbejdsmiljøarbejdet skal naturligvis være efterlevet.

Virksomheden skal også opfylde en række krav, som ikke følger direkte af arbejdsmiljølovgivningen. Fx skal virksomheden have en arbejdsmiljøpolitik.

Det certificeringsorgan, der har udstedt virksomhedens arbejdsmiljøcertifikat, skal auditere virksomheden. Det indebærer, at certificeringsorganet besøger virksomheden mindst én gang om året for at sikre, at virksomhedens ledelsessystem fungerer effektivt, og at virksomheden fortsat lever op til kravene for at have et certifikat.

Certificeringsorganet har bl.a. fokus på, om eventuelle arbejdsmiljøproblemer håndteres, som de skal – og det uanset om det er virksomheden selv, Arbejdstilsynet eller certificeringsorganet, der konstaterer arbejdsmiljøproblemet.

Hvis certificeringsorganet finder, at der er problemer, vil virksomheden selvfølgelig få besked på at tage hånd om dem og sikre, at de ikke kan opstå igen.

Der sker altså en tæt opfølgning fra certificeringsorganet, hvor virksomhedens arbejdsmiljø bliver gennemgået grundigt.

En enkelt afvigelse fra ledelsessystemet eller enkelte afgørelser fra Arbejdstilsynet vil normalt ikke medføre, at en virksomhed mister sit certifikat.

En virksomhed vil derimod miste sit arbejdsmiljøcertifikat, hvis virksomhedens ledelsessystem ikke effektivt opfanger

problemer. Det vil sige hvis virksomheden fx ikke kan håndtere eventuelle arbejdsmiljøproblemer og forebygge, at de sker.

Inden certificeringsorganet fratager en virksomhed dens certifikat, vil certifikatet oftest blive suspenderet for en begrænset periode. Det sker, hvis certificeringskravene vedvarende eller i alvorlig grad ikke er opfyldt.

Hvis forholdene ikke løses, og certificeringskravene ikke opfyldes, kan certificeringsorganet beslutte at trække certifikatet tilbage. Det er også sket i en række tilfælde.

DANAK har oplyst, at 28 virksomheder har fået frataget eller suspenderet deres certifikat i perioden 2006 – 2009.

Certificeringsorganerne har ikke registreret, om certifikaterne er blevet frataget eller suspenderet som følge af Arbejdstilsynets påbud, forbud og/eller politianmeldelse, eller om det skyldes andre forhold. Det ligger helt i tråd med, at det i certificeringsordningerne ikke har betydning, hvem der har konstateret et eventuelt arbejdsmiljøproblem.

Det centrale er, at virksomheden arbejder seriøst og målrettet på at forebygge, at arbejdsmiljøproblemet ikke opstår igen.

Hvis certificeringsorganet fratager eller suspenderer virksomhedens certifikat, eller hvis en certificeret virksomhed ikke ønsker at opretholde sit certifikat, bliver Arbejdstilsynet orienteret, hvis virksomheden har en kronesmiley. Kronesmileyen fjernes fra Arbejdstilsynets hjemmeside, og Arbejdstilsynet screener virksomheden kort tid derefter.

På denne måde sikres det, at der er kontrol med arbejdsmiljøet på alle landets virksomheder. Uanset om kontrollen varetages af et certificeret organ eller af Arbejdstilsynet.

Til sidst har udvalget bedt mig redegøre for, om jeg vil overveje at kræve, at arbejdsmiljøcertificerede virksomheder skal certificeres på ny, hvis de gentagne gange har overtrådt arbejdsmiljøloven.

Et arbejdsmiljøcertifikat fra et certificeringsorgan dokumenterer, at virksomhedens arbejdsmiljø og arbejdsmiljøindsats er under løbende kontrol eller audit, som det hedder.

Som en del af systemet, bliver alle certificerede virksomheder, uanset om Arbejdstilsynet har konstateret arbejdsmiljøproblemer, recertificeret hvert tredje år.

Hvis certificerede virksomheder har problemer i deres arbejdsmiljø, skal problemerne naturligvis løses som på alle andre virksomheder.

Men jeg vil gerne igen slå fast, at et arbejdsmiljøcertifikat aldrig kan være en garanti for, at der ikke opstår problemer på en virksomhed. Et certifikat kan derimod sikre, at certificerede virksomheder har nogle gode redskaber til at arbejde målrettet med deres arbejdsmiljø.

Det er min vurdering, at de nuværende krav til arbejdsmiljøcertificerede virksomheder giver en tilstrækkelig sikkerhed for, at de certificerede virksomheder arbejder seriøst med deres arbejdsmiljø.

Jeg synes, at certificeringssystemet er et velfungerende system for en række virksomheder, der nationalt og internationalt arbejder seriøst med arbejdsmiljøet.

Jeg ser derfor intet behov for at ændre reglerne på området.